

ЛОКОМОТИВА
Центар за нови иницијативи во уметноста и културата

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
НА ПРОЕКТИ И АКТИВНОСТИ РЕАЛИЗИРАНИ ВО 2014

I. КРАТОК ОПИС НА ОРГАНИЗАЦИЈАТА

Локомотива е мала организација, но е многу активен учесник во градењето и развојот на демократскиот социо-културен простор во Македонија и регионот на поранешна Југославија. Преку нејзините активности, Локомотива има за цел да овозможи подобар пристап на граѓаните до уметничките и културни настани и проекти и да влијае на развојот и поддршката на современа и динамична уметност и култура, како поттик во развојот на демократското општество.

Локомотива е една од најпочитуваните непрофитни организации во областа на уметноста и културата во регионот на поранешна Југославија, како и во Европа. Нејзината репутација се должи на развојот и успешното спроведување на бројни проекти. Проектите во себе обединуваат активности во доменот на образование и развој на професионални капацитети, современа уметничка продукција, културно-уметничка размена и соработка, истражувања во доменот на културните политики и современите уметнички и образовни практики, организирање на дискусии и дебати, и многу повеќе. Во реализација на проектите, организацијата и дава приоритет на регионалната и меѓународната соработка. Локомотива е ко-основач на проектот - мрежата на НОМАД танцова академија, ЈАДРО – Асоцијацијата на независна културна сцена во Македонија и Регионалната мрежа за културен развој на Пелагонискиот плански регион. Локомотива е основач на фестивалот за современ танц и перформанс - Локомоушн. Од своето основање, организацијата има активна улога во развојот на локалните културни политики.

Визија

Локомотива е центар кој овозможува креативна реализација на идеи и критичко промислување, која дејствува како платформа за образование и поддршка на развојот на културата и уметноста заради остварување на прогресивни социо-културни промени во заедницата.

Мисија

Локомотива е граѓанска организација која создава нови можности за креирање, развој и делување на професионалците во полето на современата култура и уметност.

Локомотива ова го остварува преку создавање на нови модели на соработка, истражување, застапување за креирање на развојни културни политики на локално, регионално и меѓународно ниво, како и градење на потребните капацитети во заедницата.

Стратешки цели 2014-2016

- Зајакнување на капацитетите на образовните институции и професионалците во полето на културата во РМ
- Креирање на систем за едукација во поле на менаџмент во културата и уметноста и културна политика во РМ
- Креирање на системи и механизми за меѓународна соработка во полето на културата
- Создавање на нов модел на културна институција во РМ

Целни групи:

- Уметници: млади танчери и кореографи (студенти по музика и балет во средно училиште, студенти по современ танц на отсекоот за балетска педагогија при Музичкиот факултет, самостојни кореографи и танчери од балканскиот регион, студенти и дипломирани театарски режисери и глумци, и.т.н), млади филмски работници и визуелни уметници (студенти и дипломци од Факултетот за Драмски уметности и независни филмации и глумци);

- Културни работници од граѓанскиот сектор, неформални уметнички асоцијации, артивистички и активистички групи, маргинализирани и суб-културни групи кои го претставуваат независниот културен сектор и слични организации кои работат во полето на родовата сензибилизација и граѓанските права;
- Национални и локални јавни културни и образовни институции во земјата;
- Креатори на политики, носачи на одлуки на локално, национално и регионално ниво.

Основачи на Локомотива:

Биљана Тануровска Ќулавковски, Искра Шукарова, Наташа Димитриевска, Љупчо Тануровски, Илчо Цветкоски.

Тимот на Локомотива за 2014 година:

Биљана Тануровска – Ќулавковски - извршен директор/програмски уредник; Виолета Качакова - проектен менаџер/програмски уредник, културна политика; Катарина Тоциноски – асистент проект менаџер, Анета Илиевска – финансиски координатор, Климент Попоски – проект и финансиски координатор, Искра Шукарова - уметнички координатор; Наташа Димитриевска – уметнички координатор; Љупчо Тануровски - техничка поддршка.

Соработници: Драгана Заревска, Александар Георгиев, Викторија Илиоска, Елена Ристеска.

Мрежи:

Локомотива е еден од иницијаторите и ко-основачи на:

- *Balkan Express Network*
- *Balkan Dance Network*
- *NOMAD Dance Academy* - <http://www.nomaddanceacademy.org/>
- ЈАДРО- Асоцијација на независната културна сцена во Македонија - <http://www.jadroasocijacija.org.mk>
- Кооператива – Регионална платформа за култура - <http://platforma-kooperativa.org/mk/about/who-we-are/>

Локомотива е партнер и член на:

- Градина на Европа/*Jardin D'Europe*- <http://www.jardindeurope.eu/>
- *Long Life Burning* - <http://www.lifelongburning.eu/>
- *APAP* (Проект – мрежа за јакнење на изведувачките уметности) - <http://www.apapnet.eu/>

Интернационални мрежи и асоцијации со кои соработува Локомотива:

- Асоцијација на агенции за локална демократија (АЛДА) - <http://www.aldaeurope.eu/>
- *IETM*- Интернационална мрежа за современи изведувачки уметности
- *Culture Action Europe* - www.cultureactioneurope.org/
- *Clubture* - <http://www.clubture.org/>
- *Druga Scena* – <http://www.drugascena.org/>
- *A Soul of Europe* -<http://www.asoulforeurope.eu/>

Програми

Во рамките на програмските целини на Локомотива се реализирани бројни културни и уметнички проекти и активности: уметнички перформанси, современо-танцови и филмски продукции, предавања, дебати, презентации, работилници, конференции, едукативно - развојни проекти, истражувања итн.

Она што ги поврзува сите програми е преисчитување на продукциските модели, образовните практики, институционалните практики и општествените дискурси, моделите на здружување и партнерска соработка. Преисчитувањето и критичкото промислување овозможува развој и застапување на потребите условени од општествените промени. Сите програми имаат цел да понудат нови пристапи и модели на соработка, продукција и едукација кои допринесуваат во општествениот развој и демократско живеење.

Во своите програмски целини Локомотива развива интередисциплинарен пристап и во своите програми вклучува активности кои го поддржуваат професионалниот развој и доживотното учење преку едукација, креација и продукција, уметничка размена, дифузија, истражување, предавања, презентации, јавни дебати и вмрежување, а истиот е застапен и акцентиран со посебна намена во рамките на конкретна програмска активност.

II. ПРОГРАМСКИТЕ ЦЕЛИНИ И АКТИВНОСТИ НА ЛОКОМОТИВА РЕАЛИЗИРАНИ ВО 2014 г.

1. РЕФЛЕКСИИ

Програма за истражување и развој на културните политики и застапување на потребите на заедницата

- 1.1 Програма за Децентрализирана соработка помеѓу Македонија и Долна Нормандија/програмска целина за Културни политики
- 1.2 Активности во рамки на ЈАДРО - Асоцијација на независната културна сцена во Македонија, платформа за застапување на потребите на културните работници и уметници од граѓанскиот сектор

2. ПЛАТФОРМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛЕН РАЗВОЈ (УМЕТНОСТ И КУЛТУРА)

Програма за долгорочно учење и развој на професионалните капацитети во полето на уметноста наменета за уметниците, теоретичарите, критичарите на уметноста, социолозите и културните работници од НВО секторот и членовите на организацијата.

- 2.1 *Life Long Burning*
- 2.2 ЛОКОМОУШН- Фестивал за современ танц и перформанс
- 2.3 “Чекор Африка!” - *Step Afrika!*
- 2.4 АПАП – Европски проект за унапредување на изведувачките уметности, програма ЛИБЕРО за поддршка на продукција на современи танцови дела
- 2.5 ПРОЕКТ ЗА РАЗВОЈ НА МАЛИ БИЗНИСИ – развој на корпоративни производи за компании од Прилеп во соработка со македонски занаетчии
- 2.6 Соработка со Номад танц академија – проект Генератор

ПРОЕКТИ И АКТИВНОСТИ НА ЛОКОМОТИВА РЕАЛИЗИРАНИ ВО РАМКИ НА ПРОГРАМСКИТЕ ЦЕЛИНИ ВО 2014 г.

1. РЕФЛЕКСИИ

Програма за истражување и развој на културните политики и застапување на потребите на заедницата.

Оваа програма е наменета за иницирање на реформи во уредувањето на системот во кој се одвива културниот развој во земјата. Програмата се спроведува преку неколку проектни активности во рамки на кои се застапува потребата на одредени засегнати страни.

Ние сметаме дека прашањето на културата е едно од најважните општествени прашања кое влијае на севкупниот општествен развој. Постои ургентна потреба за поинакво промислување на врските и влијанијата помеѓу општеството и културата

со цел да се стимулира дијалог, да се зајакнат компетенциите на учесниците и да се зајакнат демократската култура и културата на демократијата.

Да се обезбеди плурализмот и диверзитетот на уметнички израз во едно општество значи да се изгради систем кој тоа ќе го поддржува, односно систем кој ќе поддржува нов, современ, слободен авторски израз и жива уметност.

Преку оваа програма Локомотива се стреми да влијае и допринесе во градењето на тој систем.

1.1 ПРОЕКТ ЗА ДЕЦЕНТРАЛИЗИРАНА СОРАБОТКА ПОМЕЃУ РЕГИОНОТ ДОЛНА НОРМАНДИЈА ФРАНЦИЈА И РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Децентрализираната соработка помеѓу Регионот Долна Нормандија (Франција) и Република Македонија започна во 2007 година. Асоцијацијата на Агенции за локална демократија (АЛДА) е генерален координатор на сите активности. Програмата за децентрализирана соработка е финансиски поддржана од страна на регионот Долна Нормандија и Министерството за надворешни работи на Франција.

Активностите спроведени од Локомотива како дел од програмта опфаќаат активности во полето на *културните политики* (креирање на стратегии за локален/регионален културен развој, децентрализацијата во културата, вмрежување на засегнатите страни во културата, професионален развој на вработени во општини и културни институции, размена на искуства, знаење и добри практики итн.) *уметничката соработка и размена* (уметнички ко-продукции и резиденции) и *креативните индустрии* (развој и осовременување на занаетчиството преку современи уметнички практики).

Во рамки на програмата за децентрализирана соработка помеѓу Македонија и Долна Нормандија, во 2014 година се отвори нов програмски циклус, кој маркира два важни моменти од светската историја: 70 години од денот Д, и битката во Нормандија и 100 години од Првата Светска Војна. Овој историски момент беше земен во предвид кога се дефинираа приоритетните теми на соработката: сеќавање, мир и помирување, културно и природно богатство и човекови права.

Во овој програмски циклус, Локомотива ја продолжува својата успешна соработка со нејзиниот локален партнер – Центар за развој на Пелагонскиот плански регион (ЦРППР) и францускиот партнер – Мешаниот синдикат од областа на заливот Мон Сен Мишел.

Во делот од програмата посветен на *Институционалниот развој*, Локомотива учествуваше како координатор на соработката помеѓу регионот Пелагонија, претставуван од ЦРППР и Мешаниот синдикат од областа на заливот Мон Сен Мишел. Со цел да се дискутира за заедничките интереси и можната соработка, во септември 2014 година делегација на Мешаниот синдикат од областа на заливот Мон Сен Мишел оствари работна посета на Пелагонија. Посетата беше предводена од Локомотива и претставник на ЦРППР, и во нејзини рамки беа вклучени средби со општини и културни институции од Пелагонија (општина Могила, општина Новаци, НУ ЦК Битола, НУ Завод и Музеј Битола, НУ Историски музеј Крушево, Дом на култура Крушево и др.)

Во делот од програмата посветен на *Уметничка размена*, Локомотива работеше на координацијата на Баруф Оркестар и неговото гостување во Македонија (Скопје и Охрид), како и на организација и реализација на резиденција на визуелниот уметник Алексис Дебуф во НУ ЦК Битола, претставување на неговото дело како дел од програмата на АКТО – интернационален фестивал за современа уметност

во Битола и предавање во рамки на ДримОН – фестивал за процесирање култура во Струга.

Во рамки на долгорочниот проект (2014-2016): Културата во улога на територијален развој и социјална кохезија, Локомотива започна со работа на проектниот сегмент – *Музеј на женски приказни*.

Музеј на женски приказни произлезе од идејата да се истражи, согледа и (ре)афирмира улогата на жената во општествено-политичкиот, социјалниот и семејниот контекст преку исчитување на културните значења, симболи, асоцијации, задскриени зад историските факти, од првата половина на 20-тиот век во Битола, Прилеп и Крушево со околината на Пелагонискиот регион. За таа цел во 2014 година се спроведе истражување. Методологијата на истражувањето се базира на собирање информации од различни референтни извори: книги, есеи и научни и историски текстови; сеќавања, мемоари и реминисценции од архивите во градовите и фото-архивите; интервјуа; веќе направени студии, извештаи и истражувања; јавни дискусии – проследени со филмски проекции во Битола, Прилеп и Демир Хисар, во кои земаа учество Ѓорѓи Пулевски, Сенка Анастасова и Ирена Цветковиќ. Институционални соработници во спроведување на истражувањето во 2014 година се: НУ Заводи и Музеј Битола, НУ Заводи и Музеј Прилеп, Државен архив – одделенијата во Битола и Прилеп, Историски музеј Крушево, НБУЦ св.Климент Охридски, Институт за историја, Организација на жени Битола.

Резултатите од истражувањето во 2015/16 ќе се артикулираат во аудио-визуелна изложба, проследена со дискусии и издавање на публикација на текстови.

1.2 ЈАДРО – АСОЦИЈАЦИЈА НА НЕЗАВИСНАТА КУЛТУРНА СЦЕНА

Локомотива е еден од иницијаторите и основачите на ЈАДРО – асоцијација на независната културна сцена. Станува збор за непрофитна, инклузивна, партиципативна и застапувачка платформа која се стреми да го зајакне независниот културен сектор и неговото влијание врз креирањето и практикувањето на културните политики, со цел да ги поттикне процесите на демократизација во културата и пошироко, во општеството и во граѓанскиот сектор. ЈАДРО има за цел да воспостави дијалог и партнерска соработка со националните и локални институции на културата како и со останатите сродни сектори (едукација, европски интеграции, меѓународна соработка, млади, човекови права) со цел подобрување на условите за работа на граѓанскиот сектор во доменот на културата и учество во процесите на донесување одлуки и креирање политики. Двајца од членовите на Локомотива се активно вклучени во работата на мрежата – Биљана Тануровска Ќулавковски е во Управниот Одбор, а Виолета Качакова во Надзорниот Одбор.

Активности на ЈАДРО во 2014:

Претставници на ЈАДРО, зема учество на конференцијата „Регионална соработка во перспектива“, која што се одржа на 5-ти декември во Студентскиот центар во Загреб, во организација на Регионалната Платформа за Култура – Кооператива, која обединува 21 членови- организации од регионот. Главна цел на оваа конференција беше да се овозможи општ преглед на перспективите за развој на долгорочен, оддржлив модел на транснационална институционална поддршка за соработка на граѓанскиот сектор во регионот.

Во текот на 2014 година, членовите на ЈАДРО во низа состаноци интензивно работела на изготвување на платформата за иницијативата за формирање на првата институција на јавно – цивилно партнерство, кое како модел треба да биде претставен на почетокот на 2015 година на јавна презентација, на која ќе се развие и јавна дебата за оваа прва хибридна организација.

2. ПЛАТФОРМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛЕН РАЗВОЈ (УМЕТНОСТ И КУЛТУРА)

Програма за долгорочно учење и развој на професионалните капацитети во полето на уметноста наменета за уметниците, теоретичарите, критичарите на уметноста, социолозите и културните работници од граѓанскиот сектор и членовите на организацијата.

2.1 LIFE LONG BURNING

Локомотива, Скопје заедно со уште два партнери од мрежата Номад танц академија, Тала данс центар од Загреб и Станица од Србија во 2013 година влегоа во уште еден петгодишен европски проект – Life Long Burning. Овој проект е продолжување на претходниот европски петгодишен проект Градина на Европа, со проширување на полето на делување и бројот на партнери вклучени во негова реализација.

И овој проект е поддржан од програмата Култура 2007 – 2013 на (Дел 1.1 Повеќегодишни проекти за соработка).

Партнери во проектот:

Координатор: *DanceWeb* од Австрија

Партнери и ко-организатори: Локомотива (Македонија), *4Culture* (Романија), *CCN Montpellier* (Франција), *Cullberg Ballet* (Шведска), *Het Veem Theater* (Холандија), *Station* (Србија), *Tala Dance Center* (Хрватска), *Uferstudios* (Германија), *Ultima Vez* (Белгија), *Workshop Foundation* (Унгарија) и *Workspacebrussels* (Белгија).

Главната цел на проектот е создавање на средина која ќе поддржува континуиран развој на современиот танц во Европа како релевантна уметничка форма која го поддржува културниот како и социо-економскиот развој на општествата.

Локомотива како координатор равноправно учествува во сите програми и активности на проектот. Активностите кои ќе се одвиваат во рамки на проектот од 2013 – 2018 се следните:

- *Prix Jardin d'Europe* – европска награда за нови кореографи
- *European PR Platform* – платформа за односи со јавност
- *Dance Works*- Копродукции и танц продукции
- *Critical Practice* – програм за критичари и теоретичари за танц
- *DanceWeb* – тренинг програма за млади кореографи и танчери
- *Wild Cards* – поддршка за уметнички развој преку резиденции и работилници
- *The Performance Situation Room* – истражување и нови модели за размена на знаење
- *Teachback*- истражување во полето на танц едукација
- *Dance Fiction* – *open source* документација/публикации за проектните активности
- *Susy- support system* – едукација и развој на танц администратори

Активности реализирани во 2014 година:

1. *Состанок на партнерите на Life Long Burning мрежата во Загреб, Хрватска*
Состанокот се реализираше за време на интернационалниот фестивал за современ танц и перформанс *PLATFORMA.HR* организирана од партнерот од Загреб, Тала данс центар. Во рамки на фестивалот се реализираше и програмата *Labo Prix Jardin d'Europe*, во рамки на која се претставија ко-продукциите на проектот реализирани во 2013г., а се одржа и програмата за млади критичари во полето на танцот и изведувачките уметности *Critical Endeavour*.
2. *Состанок на работната група на развој на проектот Номад танц застапува Софија 2015, како дел од програмата на проектот - Performance Situation Room.*

Номад танц застапува Софија 2015 е настан од јавен карактер кој има за цел да го продолжи дијалогот помеѓу независните културни актери во полето на современиот танц и перформанс и креаторите на политики со цел развој на механизми за

поддршка на оваа уметничка дисциплина. Ова е продолжување на Номад танц застапува, настанот кој беше организиран во Скопје во 2012 г. На состанокот се работеше на развој на програма на настанот, дефинирање на стратешките пораки и цели и се реализираше состанок со дирекцијата за култура на градот Софија, кои ќе бидат партнери во негова реализација.

3. *Критичка Пракса - Critical Practice (Made in Yugoslavia)*

Програмата на Критичка Пракса е уредена од Локомотива- Скопје (водена од Биљана Тануровска-Кулавковски), Станица- Белград (водена од Маријана Цветковиќ-Марковиќ) во соработка со Ана Вујановиќ, како ментор на програмата. Оваа програма е замислена како школа за критика која ќе работи во континуитет 4 години и која има за цел да обучи млади и нови кадри во полето на теорија на современ танц и културна политика, како алатка за читање на новите современи дела, нивно презентирање и претставување пред професионалната и пошироката јавност. Учесници на програмата во 2014 година се шест млади теоретичари, критичари и истражувачи во полето на танцот и културните политики од шест земји во Европа, една од нив е претставничка на Македонија. Во 2014 програмата се реализира преку работилници и работни сесии во Белград, Брисел и Скопје. Програмата во Скопје се имплементира во периодот помеѓу 27 октомври и 02 ноември, како дел од седмото издание на фестивалот за современ танц и перформанс – Локомоушн. Повеќе информации за програмот: <http://criticalpracticemade.ipage.com/>

2.2 ЛОКОМОУШН - ФЕСТИВАЛ ЗА СОВРЕМЕН ТАНЦ И ПЕРФОРМАНС

Локомоушн има за цел да ги презентира најновите остварувања во доменот на современите изведувачки уметности (современ танц, перформанс, театар) во Европа, регионот и Македонија, и да отвори дискурс за позицијата на оваа современа уметничка форма во Европа и кај нас.

Главната цел е преку прикажување на најнови авторски остварувања да се одбележат новите тенденции на европската, регионалната и македонската сцена и да се прикажат новите иновативни уметнички тенденции и истражувања кои преку овој фестивал ќе ја позиционираат Македонија, на светската карта на современите изведувачки или перформативни уметности како и да овозможиме следење на регионалната и интернационалната сцена.

Иновативноста и интердисциплинарниот пристап во развојот на Локомоушн овозможуваат воведување на нови модели на курирање, креирање на програмските содржини и соработка помеѓу различни културни актери и професионалци од полето на современите изведувачки и сродни дисциплини.

Фестивалот е замислен, не само како презентација, туку и како проширување на границите на современите изведувачки уметности (современ танц, перформанс, театар на тело, пост драмски – театарски перформанс, музички и визуелен перформанс) преку програми како *работилници, дебати и дискусии* кои би развиле различни дискурси за позицијата на оваа уметност во европски, регионални и локални рамки. Локомоушн со своите програмски содржини влијае на професионалците во Македонија поинтензивно да се инволвираат во развојот на современите изведувачки или перформативни уметности на национално ниво. Исто така, со овој проект се поддржува развојот на локалната сцена, и се отвара можност за контекстуализација на развојот на современиот танц во широки регионални рамки, а со тоа овозможува и поголема видливост на Македонската современа уметничка сцена и во интернационални рамки.

Фестивалот настана како иницијатива на Локомотива, и во партнерство со шест организации од регионот основачи на Балканската танцова мрежа и проектот НОМАД танц академија. Идејата беше да се воспостават неколку фестивали во регионот со што ќе отворат простори каде ќе може да се продуцира, гледа современа изведувачка уметност, простори кои не постојат и треба да се создадат.

Покрај Локомоушн, се основаа и фестивалите: Конденз во Белград, Зврк во Сараево, Антистатик во Софија и Плескавица во Љубљана.

ЛокоМоушн 2014

Седмото издание на фестивалот се реализира во периодот од 27.10—1.11.2014 година во Младинскиот културен центар (МКЦ) и Рисимкин истражувачки центар (РИЦ) и беше насловен како *Under Construction*. Фестивалот и оваа година се одвиваше под многу тешки финансиски услови, кои го ограничуваат пристапот до ресурси, потреби и капацитети на фестивалот. Иако во вакви околности е многу тешко да се зборува за програмирање на концепт и планирање на фестивалски концепт и планирање на фестивалски формат, тимот на Локомотива во соработка и поддршка од уметниците и интернационалните фестивалски гости, од локалните културни соработници и пријатели, исто така со поддршката добиена од Гете институтот од Скопје, успеа да реализираат уште едно фестивалско издание насловено како “under construction” или формат на континуирана изградба, согласно контекстот во кој се реализира. И покрај скромните финансиски услови, Локомотива успеа да реализира едно успешно издание на овој уникатен фестивал и понуди програма која опфати презентација на дела на автори од Германија, Швајцарија, Хрватска, Јапонија, Македонија и САД, уметнички истражувања, предавање на професорот Алдо Милохник од Словенија, истражувач и теоретичар во доменот на изведувачките уметности, интерактивни работилници и игри, модерирани дискусии со авторите – гости на фестивалот и музички перформанс. За време на фестивалот се оддржа состанаок на АПАП – европската мрежа унапредување на изведувачките уметности на кој беа присутни претставници на мрежата: Коен Квантен и Агнес Куакелс (Белгија), Гилберт Филингер и Филипе Нуло (Франција), Едита Козак и Ана Заниавска (Полска), Месут Арслан и Вим Виен (Турција), Свен Аге Биркеланд (Норвешка), Лудгер Орлок (Германија), Мајкл Столхолгер и Ангела Глечер (Австрија), Лаура Маринели и Дино Самадоси (Италија) и воедно гости на фестивалот. Исто така фестивалот понуди платформа за истражување - размена, соработка и вклучување, насловена како урбани пејсажи Јапонија/Мексико/Македонија/САД. Учесници: Коџи Сето (Јапонија), Мартин Ланц Ландазури (Мексико), Искра Шукарова, Елена Ристеска и Леонина Корнети Пекевска (Македонија), Питер Скискиоли, Урсула Игли, Емили Свиниј (САД). Како дел од фестивалот се оддржа и програмата КРИТЧКА ПРАКСА Made In YU (проект: Life Long Burning).

Програма на ЛокоМоушн # 7:

27ми октомври, 2014 понеделник

18:30 Предавање: Алдо Милохник: Изведувачките уметности и фикциската структура на законот (дел од Критичка пракса_made in YU_програмот, LLB) @МКЦ

20:00 Претстава: РАЗГОВОР_ Судерман и Содерберг (Германија/Шведска) @МКЦ

21:00 Пост – шоу разговор со изведувачите: модерирано од Мариалена Маруда (дел од Критичка пракса_made in YU_програмот, LLB) @МКЦ

28ми октомври, 2014 вторник

19:30 Презентација: КАФЕ РАЗГОВОР од Питер Мајлс (Шведска)/ презентер Александар Георгиев @МКЦ

20:00 Претстава: КИНЕТИЧКО ПРЕУРЕДУВАЊЕ_Милка Џорџевиќ (САД) @МКЦ

29ти октомври, 2014

19:30 Презентација/игра: Како да направиш фестивал со 100 и 1милион евра/ Игра_концепт уреден од Ивана Васева и Биљана Тануровска Кулавковски @МКЦ

22.00 Импро_ музичка сесија: Коџи Сето (Јапонија) и Александар Пејовски (Македонија) @ Менада

30ти октомври, 2014 четврток

20:00 Претстава: САМО-СОЗДАДЕН ЧОВЕК, ЗЕМЈА СОЗДАДЕНА ОД ЧОВЕК од Урсула Игли (САД) и Коџи Сето (Јапонија) @РИЦ
20:45 Претстава: ДИНАМИК_Емили Свиниј (САД) @РИЦ
21:00 Претстава: Р.О.САЈТА_ Мартин Ланц Ландазури (Мексико/САД) @РИЦ
21:30 Претстава: ТЕЛОТО МОЖЕ ДА РЕЗОНИРА_Питер Скискиоли (САД) @РИЦ
21:45 Пост – шоу разговор со изведувачите: модерирано од Јасмина Заложник (дел од Критичка пракса_made in YU_програмот, LLB) @РИЦ
31 октомври, 2014 петок
20:00 Презентација на истражувачки резултати: РАЗМЕНА, СОРАБОТКА И ВКЛУЧУВАЊЕ УРБАНИ ПЕЈСАЖИ- Јапонија/Мексико/Македонија/САД @РИЦ
21: 00 Презентација/ Работа во процес: ШТО Е ПЕРФОРМАНС, БЕ БАБЕ? на Драгана Заревска (Македонија) и Александар Георгиев (Македонија/ Шведска) @ станот на Георгиев
1ви ноември, 2014, сабота
18:00 Презентација: АПАП – Проект за унапредување на изведувачките уметности @ Менада
20:00 Претстава: ТЕХНИКИ НА МАНИПУЛАЦИЈА НА ДВИЖЕЊЕ/ КОРЕОГРАФСКИ АЛАТКИ КАКО СРЕДСТВА НА МАНИПУЛАЦИЈА НА ДВИЖЕЊЕ/ Искра Шукарова (Македонија) @РИЦ
20:30 Претстава: ПРИЧИНА ЗА БОЛЕСТА_Климент Попоски (Македонија/ Австралија) и Викторија Илиоска (Македонија) @РИЦ
21:00 Претстава: ДВИГАТЕЛ_Александра Јанева Имфилд (Хрватска/Белгија) @РИЦ

2.3 ЧЕКОР АФРИКА!/STEP AFRIKA!

Степ Африка е проект посветен на социјална инклузија, регионално поврзување, градење на толеранција, тимска работа, прифаќање и меѓусебно разбирање кај деца од различни националности и етнички групи. Проектот има за цел да ја поттикне креативноста и комуникациските вештини кај децата преку нивно учество во специфична едукативна програма за танц и движење. Проектот се реализира во две фази: 1/ трансфер на знаење и 2/мултипликација на знаење или пренос на стекнатото знаење од првата фаза во пошироката заедница.

Локомотива го имплементира овој проект во 2013 и 2014 година.

Првата фаза во 2014 година се реализира во Загреб во месец април, во чии рамки 6 учесници од Македонија (2 во улога на ментори, студентки на Музичка академија – Балетска педагогија, програма за современ танц и 4 во улога на учесници – млади од средношколска возраст) беа дел од едукативната програма на танцовиот колектив Степ Африка!. Работилницата во Загреб обедини 90 учесници од Хрватска, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Словенија, Русија, Белгија, Литванија и Малта.

Втората фаза, мултипликација на знаење, се реализира како работилница во Скопје во јуни во МБУЦ “Илија Николовски-Луј”. Оваа фаза ги обедини учесниците на работилницата во Загреб во 2013 и 2014 година, и дел од студентите на МБУЦ “Илија Николовски-Луј”. Во оваа фаза знаењето стекнато на работилницата во Загреб се мултиплицираше преку негов пренос на пошироката заедница во Македонија, на млади заинтересирани за танц и движење кои во рамки на работилницата учеа кореографија, и користење на телото како инструмент во процесот на креирање комплексни ритмови и звуци, преку комбинација од чекори, удирања со дланките и зборови. Новонаучените вештини, на крајот од оваа работилница, беа прикажани пред публика.

2.4 АПАП – Европски проект за унапредување на изведувачките уметности, програма ЛИБЕРО за поддршка на продукција на современи танцови дела

Локомотива– Центар за нови иницијативи во уметноста и културата
Ѓуро Ѓаковиќ 39/3, 1000 Скопје, Македонија
тел/факс: +38923245726, www.lokomotiva.org.mk, contact@lokomotiva.org.mk

Локомотива како партнер во ЛИБЕРО програмата за поддршка на продукција на современи танцови дела овозможи продукција на три перформанси од македонски кореографи преку организирање на резиденции за нивен развој во земјите партнери на проектот. Проектот се имплементира во 2014 и 2015 година.

Во 2014 година се реализираше резиденција за Климент Попоски, Викторија Илиоска и Тања Рибарска за развој на делото “Причини за болеста” во *Uferstudios Tanzfabrik* во Берлин, Германија.

Во 2015 година ќе следат резиденции за развој на делата:

“Што е перформанс бе бабе?” на Александар Георгиев и Драгана Заревска и “Техники на движење/манипулација?” на Искра Шукарова во соработка со Викторија Илиоска и Елена Ристеска.

2.5 ПРОЕКТ ЗА РАЗВОЈ НА МАЛИ БИЗНИСИ – развој на корпоративни производи за компании од Прилеп во соработка со македонски занаетчи

Со цел да се поддржи локалната економија и занаетчиите во 2014 година Карана Корпорација, во рамки на УСАИД програмата за развој на мали бизниси, ја поддржи соработката помеѓу Локомотива и Центарот за развој на Пелагонискиот регион. Оваа соработка овозможи идејно осмислување, дизајн и производство на пилот корпоративни и брендирано производи изработени во соработка помеѓу дизајнер и македонски занаетчи кои би се користеле за промотивни цели од страна на бизнис секторот во Прилеп. Во проектот беа вклучени занаетчи кои се занимаваат со изработка на тантела и преработка на волна, текстил, дрво, метал и мермер.

Проектот се имплементираше во периодот 15 февруари – 15 јуни, во три фази:

Фаза прва: 15 февруари – 31 март

Во оваа фаза се идентификуваа и остварија средби со потенцијалните купувачи (компани: Витаминка Прилеп, Прилепска пивара и др.) на производите кои ќе бидат создадени од занаетчиите. Истовремено се направи истражување и мапирање на занаетчи од Пелагонија со кои ќе се соработува во производството на новите производи а се направија и контакти со фабриките чии што (така наречени) остатоци од производството кои што се фрлаат можат да се искористат како материјал за изработка на корпоративните подароци.

Фаза втора: 31 март – 1 јуни

Втората фаза се фокусира на развој на производите, дизајн и производство на прототип кој беше креиран во зависност на потребите на компаниите. Прототип производите беа изведени во различни материјали: дрво, мермер, остатоци од ткаенини (материјали кои беа обезбедени од компаниите во првата фаза).

Фаза трета: 1 јуни-15 јуни

Во последната фаза се остварија средби со компаниите и се презентираа производите. По усогласувањето на обемот на производство и воспоставување на комуникација со занаетчиите, тие треба да започнат со производство на производите за комерцијална употреба.

Овој пилот-проект беше ориентиран кон помала територија кој може да биде пренесен на поголема територија во регионот Пелагонија и може да понуди поголем спектар на производи во поголем обем на компании и општини.

2.6 СОРАБОТКА СО НОМАД ТАНЦ АКАДЕМИЈА-ПРОЕКТ ГЕНЕРАТОР

Локомотива беше соработник на организацијата НОМАД танц академија Македонија во реализација на регионалниот проект ГЕНЕРАТОР - кој се стреми да придонесе во развојот на изведувачките уметности во регионот на Балканот, а е

Локомотива– Центар за нови иницијативи во уметноста и културата
Ѓуро Ѓаковиќ 39/3, 1000 Скопје, Македонија
тел/факс: +38923245726, www.lokomotiva.org.mk, contact@lokomotiva.org.mk

наменет за младата популација. Проектот е поддржан од Балканскиот фонд за култура и уметност (BAS) и се реализира во партнерство со: Станица- Служба за современ танц од Белград, Србија ГЕМ-центар за едукација на младите од Травник - Босна и Херцеговина, ТАЛА-Танц центар од Загреб, Хрватска и Времената Култур АВ (SVB) од Стокхолм, Шведска.

Централен дел на проектот се децата, нивната позиција во општеството и прашањата што се важни за нивното доусовршување и иднина. Фокусот на Генератор е ставен на искористување на потенцијалот на изведувачките уметности и поврзаните практики кои нудат посебни комуникациски алатки за децата, преку кои се воведуваат и воспоставуваат нови системи на вреднувања. Исто така, проектот има за цел преку употреба на уметностите да ги истакне релевантните и чувствителните прашања за децата од различна перспектива.

Генератор се спроведува низ различен сет на креативни алатки кои служат за образование на децата во различни институции како градинки, театри, балетски центри и простори, основни и посебни училишта и семејствата.

Главни активности во периодот 2014-2015 се истржување на локални политики и практики во полето на едукација на децата во изведувачките уметности, креирање програми за систематски развој на танцовиот театар за деца, реализација на лаборатории за танц за деца водени од театарски уметници и кореографи, работилници со уметници и едукатори (интердисциплинарен трансфер на знаење), изработка на прирачник за театар и вежбања за танц и движење за деца од предшколска возраст, наменета за воспитувач(к)и во градинките.